

HISTORISCHE COMMISSIE ONTSLUIT FAMILIEGESCHIEDENIS

IN GESPREK MET LOUKI ESCHAUZIER EN ILLY VAN VOERST VAN LYNDEN

We treffen elkaar in de bibliotheek van Artis. Een statig oud gebouw in het centrum van Amsterdam bij Artis. Bij binnenkomst blijkt meteen dat Louki en Illy hier kind aan huis zijn.

Illy vertelt dat oom Fik (Professor dr. Lieven Ferdinand de Beaufort 1879-1968) hier in de jaren '20 van de vorige eeuw directeur was van het Zoölogisch Museum. "Daarna werd hij hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en heeft hier in de archieven een deel van zijn eigen botanische tekeningen en aquarellen achtergelaten. We zijn er vandaag onder andere om enkele van deze tekeningen te digitaliseren. Voor het familiearchief zijn ze interessant, omdat ze in 1902 gemaakt zijn rond het huis Den Treek en tijdens de Tweede Wereldoorlog rond het huis de Hoge Kley, ze zijn alle voorzien van datum en vindplaats, zoals de Pothsparren en Gortsack."

Dat typeert deze dames. Met niet aflatende energie speuren ze naar allerlei historisch materiaal uit en van de familie met als doel om al dat moois te bewaren en ontsluiten voor toekomstige generaties.

HOE IS DE HISTORISCHE COMMISSIE ONTSTAAN?

Louki: "Interesse voor onze familiegeschiedenis is er eigenlijk altijd al geweest. Veel familieleden met en voor ons hebben veel herinneringen bewaard; van hun eigen generatie maar ook van voorbije generaties. Al dat historisch materiaal werd al sinds jaar en dag verzameld. Illy en ik zaten jaren geleden in de redactiecommissie van het boekje over de Sterrit. Daar hebben we toen met veel plezier aan meege- werkt."

Illy: "In 2008 vierden we het 100-jarig bestaan van de vennootschap. Wij hebben voor die dag uit ons fotobezit een powerpoint presentatie gemaakt over de familie en het landgoed. De reacties vanuit de familie op die presentatie waren zeer positief. Gedreven hierdoor kwam Floris met het idee om in commissieverband zoveel mogelijk historisch materiaal te gaan verzamelen en op professionele wijze te ontsluiten."

v.l.n.r. Illy van Voerst van Lynden en Louki Eschauzier - MvH

Toneelspel - Fotoarchief Louki Eschauzier

Inmiddels bestaat de Historische Commissie naast Floris, Louki en Illy uit Diederik van Asbeck, Quirijn van Swinderen en Fleur de Beaufort. Illy en Louki zijn de drijvende krachten achter de 'verzamel-drang'. Aan het voeteinde van het bed van Louki staan maar liefst negen kratten met materiaal dat nog uitgezocht en gedigitaliseerd moet worden. De twee dames komen regelmatig bijeen bij Louki in Rotterdam. Ze brengen samen dagen door met het geleidelijk uitzoeken van alles wat bewaard is gebleven. En dat zijn niet alleen maar foto's. Er zijn toneelstukken, bruiloftkranten, opera variaties, oude jaarberichten, brieven, tekeningen, dagboeken, agenda's en nog veel meer. Zelfs oude tafelschikkingen en sleutelmandjes passeren de revue.

WAARUIT BESTAAT JULLIE WERK?

Illy: "Louki en ik krijgen veel materiaal toegestuurd of overhandigd. Dit wordt allemaal uitgezocht, gerubriceerd, gedigitaliseerd en daarna ondergebracht bij de diverse archieven. Zo is het Rijksarchief in Utrecht een grote bron voor de informatie die we zoeken, maar ook de plek voor het materiaal dat we in de juiste klimaatomstandigheden veilig willen stellen voor de toekomst. De band met dit archief is bijzonder: al in 1985 inventariseerde mevrouw E.P. de Booy het familiearchief van de Beauforten. Louki en ik zijn bezig met het aanvullen van dit archief met nog ontbrekende en met nieuwe informatie. Tevens werken we veel samen met het Archief Eemland, waar ook veel te vinden is over onze familiehistorie. Toen niet zo lang geleden de Stoney-stuw gerestaureerd was, konden wij dit archief een hen onbekende foto leveren van de ingebruikneming van

deze stuw in 1910 door W.H. de Beaufort (van de Treek) in zijn hoedanigheid als Watergraaf van het Heemraadschap Rivier de Eem). De banden met de historische kringen van Woudenberg, Leusden en Zeist zijn zeer goed. We wisselen materiaal uit en we stellen over en weer vragen. De Stichting Oud Woudenberg organiseert dit jaar een tentoonstelling over onze familie in de Oudheidkamer in Woudenberg. Op de website zal de tentoonstelling aangekondigd worden. Tijdens de voorjaarswandeling van de Treeker Eik zal de voorzitter van Oud Woudenberg, Johan de Kruijff, in de Schaapskooi een lezing houden over het schijnvliegveld en ons daarna in loco meenemen."

Louki: "We gaan met regelmaat bij familieleden op bezoek om hun verhalen van vroeger op te schrijven. Soms zijn die uit eigen doos, soms uit de overlevering. Zo mogelijk wordt het historische materiaal meteen ter plaatse gedigitaliseerd. Ook het materiaal dat we aangeleverd krijgen, wordt ingescand en gerubriceerd. Dit digitaliseren is weliswaar tijdrovend, maar van wezenlijk belang voor de overlevering van de familiehistorie aan toekomstige generaties. We hebben stapels bruiloftskranten met hilarische anekdotes over de bruidsparen. Daaruit blijkt eens te meer wie telkens de aanstichters van dergelijke initiatieven waren.

Eén ervan is het toneelstuk 'Skadi's hoogtij', dat ter ere van de bruiloft van tante Mia Röell in 1912 is opgevoerd bij het huis Den Treek. Tijdens dit toneelstuk werd er met bootjes op de vijver gevaren. Zo'n stuk werd dan door één of een aantal neven geschreven en gespeeld door familieleden."

HOE KWAM HET STAMBOOMALBUM TOT STAND?

Illy: “Het idee om een stamboomalbum met familiefoto's te maken, ontstond tijdens een vergadering van de commissie. Ter gelegenheid van het lustrum in 2013 zochten we naar uitingen die de familiebanden zouden kunnen versterken. Vanwege het vele beschikbare fotomateriaal kwamen we op het idee van het huidige stamboomalbum, als illustratie van de door Floris gemaakte genealogie. Ook wilden we de Hopschuur wat meer ‘des families’ maken. Daaruit kwamen de plannen voort om een historisch familieschilderij te laten maken en de haard in de Hopschuur aan te kleden met historische foto's van de huizen Laanzicht en Den Treek en van de twee grootvaders. Ook werd een app met een historische fietsroute over het landgoed gerealiseerd. Deze app kan via de site worden gedownload. Bij het Henschotermeer bleken ineens drie van de elf eiken ‘opgeschoond’ te zijn, die in 1948 geplant waren door de elf kinderen van Laanzicht. Dit soort acties moet in de toekomst voorkomen worden! Gelukkig konden er ter gelegenheid van het lustrum drie nieuwe eiken geplant worden.”

Louki: “Het stamboomalbum is de eerste editie in een reeks van hopelijk vele toekomstige edities en daarmee een levend document. In 2018 komt de tweede editie uit. In de tussenliggende tijd wordt zoveel mogelijk ‘nieuw’ materiaal verzameld en gedigitaliseerd. Nieuwe foto's komen met regelmaat binnen; toch sporen we iedereen aan om materiaal aan te leveren en bij voorkeur digitaal. Is dat ingewikkeld, neem dan contact met ons op. Dan komen we langs. Te zijner tijd zal het familiearchief ook digitaal ontsloten worden via de website. Alle hulp daarbij is welkom. Meldt u bij ons aan wanneer u wat tijd over heeft en wilt bijdragen aan dit project.”

VERTEL EENS EEN BIJZONDERE ANEKDOTE?

Louki: “Eén in het bijzonder? Dat is niet mogelijk. De hele familie bestaat uit een enorme verzameling aan anekdotes. Er waren vroeger geregeld familielieders bij mijn grootouders met wel 35 man aan tafel. Daar heb ik dierbare herinneringen aan. De ooms overtroffen elkaar met hun speeches en het was allemaal goed voor elkaar. Enkele chauffeurs, die gasten hadden gebracht, trokken hun livrei aan en bedienden tijdens de diners. Het waren feestelijke avonden. Iedereen kende elkaar upstairs, maar ook downstairs en het was overal oprecht gezellig, zonder al te veel franje. Van mijn grootmoeder heb ik nog heel veel tafelschikkingen. Daar stond ze bekend om. Ook de dag agenda's van mijn grootmoeder vanaf 1899 t/m 1960, waaronder die uit de oorlogsjaren die ze voor een groot gedeelte doorbracht op Den Treek, zijn in mijn bezit. Ik heb de aantekeningen uit de Treektijd uitgetypt.

“Heel bijzonder komt daar de kracht van de familieband uit naar voren.”

Illy: “Ik sluit me aan bij Louki wat betreft de dierbare herinneringen aan vroeger. Wij troffen elkaar zo nu en dan op de Heimstede bij ‘Uppa’ en ‘Umma’. Daar was het ook heel gezellig. De onovertroffen speeches van de ooms herinner ik me nog goed. Als kind genoot ik van de diners op de Heimstede en ik was natuurlijk als oudere nicht belast met het toezicht op de kleintjes aan de kindertafel.”

WAT ZIJN JULLIE PERSOONLIJKE DRIJVEREN OM DIT WERK TE DOEN?

Illy: “Ik heb geschiedenis gestudeerd en word helemaal blij en warm van binnen wanneer ik in een archief kan duiken. Louki heeft dat ook. Zo'n archief zit bomvol met schatten, waarnaar je op zoek mag gaan en mee mag puzzelen.”

Louki: “Ik heb boekwetenschap gestudeerd. We schrijven allebei uitermate graag en ik houd zo nu en dan een lezing. De verhalen over de tijden van welk zij zijn zo fascinerend, voor alle generaties. Jaarlijks vieren wij als familie van alles met elkaar. Dat is voortgekomen uit die continue band met elkaar en interesse in elkaar. Het lustrum, de werkdagen, de wandelingen en andere bijeenkomsten houden die onderlinge banden levend en krachtig. Neem de dag van de lustrumviering. Het weer was matig, maar men stapte op de fiets, zonder beklag te doen. Iedereen was geamuseerd en blij om elkaar te zien. Datzelfde is op de Treeker werkdagen te zien. Jong en oud werken daar samen in het landschap; tussen de generaties wordt geen verschil gemaakt. In deze grote cohesie van warmte en gezamenlijke historie is ons doel slechts om het verleden, het familiegevoel, de familiewaarden en het landgoed levend te houden voor de komende generaties.

Botanische aquarel van 'oom Fik' - MvH